

Pol stoletja

Kot že veste, je 30. aprila poteklo 50 let, odkar so žirovski čevljarji ustanovili Tovarno športnih čevljev. Pred tem so bili že od 30. julija 1945 organizirani v čevljarški zadrugi Čevljarna Žiri. Prehod v državni sektor je tedaj pomenil tudi možnost izgradnje tovarne, katero so naši predniki pripravljali že več let. 15. avgusta 1948 so se vselili in takrat se je lahko začelo bolj organizirano delo, ki v raztresenih delavnicah po Žireh prej ni bilo možno.

Na vse to in še na marsikaj drugega se bomo spominjali te dni.

22. maja bo osrednja proslava tega polstoletnega jubileja, na katero bomo povabili tudi naše partnerje doma in v tujini. Proslava bo združena tudi s podelitvijo posebnih priznanj nekaterim direktorjem Alpine in modno revijo.

Naslednji dan, 23. maja bo organiziran tudi dan odprtih vrat Alpine. O vsem tem in še drugih dogodkih vas bomo še sproti obveščali.

Praznovanje 50-letnice Alpine lepo podčrtujejo tudi drugi pomembni dogodki v razvoju Alpine: 25-letnica obrata na Colu in 15-letnica naše nove tovarne v tem kraju, 10-letnica obrata v Šentjoštu in 35-letnica

izhajanja časopisa Delo-življenje, ki je vse te dogodke ves čas spremljal.

Ko se zavemo pomembnosti vseh teh jubilejev in smo ponosni nanje, se moramo hkrati zavedati razmer, v katerih delujemo. Te pa niso rožnate in zahtevajo veliko znanja, prizadevanj, naporov in tudi odrekanja.

Čeprav smo doslej z našim vodstvom in strokovnjaki razmeroma uspešno "vodili našo barko po svetovnem tržnem morju", moramo še bolj misliti - kako bo naprej.

To bodo razmere odprtega trga, za katerega se bomo morali pripravljati še bolj načrtno kot doslej.

Vsi dosegani dosežki, prizadevanja dosedanjih generacij so nam lahko pri tem le spodbuda.

Uredništvo

25 let Cola

Petindvajset let je poteklo od takrat, ko se je v nekdanjem prosvetnem domu na Colu zbralo 30 deklet in mehanik, ki so se pred tem usposabljali v Žireh in v Gorenji vasi in začeli z delom. Ščasoma je

tu nastal obrat, ki je zlasti napredoval potem, ko je bila leta 1982 odprta nova tovarna. Delo so vodili Martin Klemenčič, Joža Oblak, Franc Frlic, Marjan Špeh, Stane Čar in sedaj Magda Rupnik. Z njimi in z drugimi sem se ob tej priliki tudi pogovarjal.

Več o vsem tem preberite v osrednji temi na straneh 6 - 7.

35 let našega časopisa

Saj vendar delamo čevlje in le-te prodajamo. Kaj bi proslavljali jubilej nekega časopisa - morebiti pomislimo...

Toda, če pomislimo na vse, o čemer se je pisalo v našem glasilu, lahko zatrdimo: tu so najvišji vodilni razlagali razvojne usmeritve, strokovnjaki opisovali, kaj se v svetu dogaja, tako v tehnologiji, organizaciji, modi, trženju. Tu smo izvedeli, kaj vse se dogaja v obratih in službah Alpine ali v kraju. Skratka, pisala se je zgodovina, hkrati pa smo vsi skupaj imeli v glavi "kompas našega bodočega razvoja".

Delovni rezultati, ki so jih podarjali tudi uspešni tekmovalci, so našo tovarno uveljavljali tudi v širšem okolju. Kolikokrat se je zgodilo, ko so "širši časopisi" iz naših glasil spoznali kako delamo in so o tem pisali. Če je naše podjetje danes kot delniška družba uspešno, je to deloma tudi zasluga našega in teh medijev.

Seveda se vse to ni naredilo samo. Zato velja zahvala za sodelovanje tudi vsem tistim, ki so bili v teh 35-tih letih člani uredniškega odbora oz. so sodelovali s svojimi prispevki.

Uredništvo

Z Glasove preje - ob 50-letnici Alpine - pri Županu. Z leve: novinarka Marija Volčjak, direktor Glasa, Izidor Rejc, Miha Naglič, Franci Mlinar

Poslovanje v prvih treh mesecih

Proizvodnja

V prvih treh mesecih leta 1997 je bilo izdelanih 422.788 parov obutve (od tega 135.915 parov oz. 32 % športne in 286.873 parov oz. 68 % modne).

Proizvodnja je bila nekoliko nižja, kot v enakem obdobju leta 1996, celotna proizvedena količina predstavlja 23 % planirane za celo leto 1997.

Od skupne količine je bil večji del izgotovljen v Alpini, 2 % pa je bilo izdelano pri kooperantih.

Od 406.775 parov zgornjih delov je bilo tri četrtine parov izdelanih v oddelkih Alpine, ostalo pa pri kooperantih.

Izdelanih parov je bilo v prvem tromesečju leta 1997 5 % manj kot v enakem obdobju lani.

Kljub količinsko nekoliko nižji proizvodnji, kot v obdobju januar (marec 1996, pa je število opravljenih minut 8 % višje, kar je odvisno od strukture proizvodnje.

Največ smo izdelali sandal (skoraj 140.000 parov, planinske 64.000 parov in rolerjev skoraj 50.000 parov).

Kot rečeno, smo nekoliko napredovali po številu opravljenih minut (indeks 104), norme pa so bile povprečno presežene za dobre 7 %.

Kvaliteta

Kvaliteta izdelane obutve, ki je bila januarja in februarja dobra, se je v marcu močno poslabšala, saj je bilo škart parov skoraj enkrat več, kot se je pričakovalo. Delež škart obutve torej za obdobje od 1. 1. do 31. 3. 1997 znaša 1,31 %, medtem, ko je v enakem obdobju lani znašal 1,08 %.

Izkoriščenost delovnega časa in nadur

Ure po učinku in času so v prvem tromesečju leta 1997 nekoliko nižje, kot v enakem obdobju leta 1996, nekoliko višji pa so izostanki. Struktura skupnega fonda ur se ni bistveno spremenila.

Število nadur se je precej zmanjšalo, kar pa zaradi sprememb v organizaciji ni primerljivo z enakim obdobjem lani; skupaj pa so se nadure v Alpini znižale za 27 %.

Prodaja obutve

Preko MPM smo prodali 67.000 parov, preko grosistične prodaje 31.000 parov, izvozili pa smo 300.000 parov (skupaj torej 400.000 parov).

Športne obutve smo prodali 100.000 parov (Alpinine obutve), skupaj pa skoraj 108.000 parov; modne obutve smo prodali 287.000 parov (od tega Alpinine 268.000 parov). Poleg tega smo prodali precej kosov galanterije.

Izvozili smo največ v Nemčijo (66.000 modne in 21.000 športne obutve), Francijo (51.000 modne in 19.000 športne), Nizozemsko (27.000 modne) in Norveško (13.000 parov športne in blizu 10.000 parov modne obutve)

Zaloge

Zaloge (predvsem zaloge končnih izdelkov in zaloge blaga) so se v Alpini od 1. 1. do 31. 3. 1997 povečale za 20 %, v primerjavi s stanjem 31. 3. 1996 pa so višje za 16 % (predvsem zaloge materiala in zaloge končnih izdelkov).

Število dni vezave zalog materiala, nedovršene proizvodnje in blaga je nekoliko manjše, povečala pa se je vezava zalog gotovih izdelkov (vse v primerjavi z obdobjem januar (marec 1996).

Ob tem, ko smo naredili več, prodali pa manj, lahko ugotovljamo povečanje zalog od 1. 1. do 31. 3. 1997 za 56.902 parov, poleg tega se je povečala zaloga dokupljene obutve za 30.928 parov.

Skupaj je torej količinska zaloga obutve v Alpini višja za 87.830 parov in znaša 31. 3. 1997 513.364 parov. Od stanja zalog obutve 31. 3. 1996 pa je letošnja zaloga višja za 719 parov.

Iz poročila o poslovanju Alpine v prvem tromesečju 1997

Ko se bo dobremu splačalo delati prav v Alpini

Pojdimo se malo provokacijo, pa odgovorimo na vprašanje, kaj je treba narediti?!

Imeti konkurenčen program (z analizo trgov in sodobnim trženjem).

Posodobiti poslovanje, da bomo učinkoviti (storilnost, kvaliteta dela, poslovanje z vrednostno analizo - od modelov naprej in doslednostjo pri izvedbi).

Organizirati se, da bomo uspešni: od selekcije programov, delitve dela v panogi,

Pogovoriti se je treba - kako je bilo včasih

ustreznih kooperantskih odnosov, tako pri proizvodnji kot pri (na)(do)kupu.

Doseči dobičkonosnost in likvidnost.

Plačati vsakogar - kot zasluži.

Pobožne želje, boste rekli. Prav gotovo, posebno še, če ne vemo, kako se stvari lotiti.

Če smo namreč prej govorili o vsebinskih usmeritvah (ciljih), moramo le-te sedaj skušati doseči z organiziranostjo (oblikami in metodami dela):

Morda s stalno tržno analizo, da bi bili na trgu vsaj hkrati s konkurenco in ne najmanj z enoletnim zaostankom. (Kdo bi to lahko naredil ali pomagal?)

Potrebni bi bili skupni nastopi s proizvajalci, ki izdelujejo izdelke, ki so v "našem paketu ponudbe".

Vrednostna analiza ne bi smela biti le parola, temveč analitični pristop: v tisto, kar trg od nas pričakuje, vložiti več (tako materialno, kot v obliki dela).

Mrežno planiranje ni le terminski plan postopkov v pripravi dela, temveč bi moral vnaprej omogočati nepretrgane delovne procese.

Pri tem, kje piše, da s pametnim dogovorom z danes konkurenčnimi tovarnami (Peko, Planika...) ne bi dosegli smotrne horizontalne delitve dela. Kaj bi to prineslo v pogledu stroškov.

Kaj v zvezi s tem lahko naredimo s kooperanti?

In kakšne bi bile naše možnosti za načrtnejše sodelovanje (panoge) s surovinarji?

Kako doseči doslednost, če ne s stimulacijo dobrega in doslednega dela!

V tako kratkem sestavku kar preveč izživov, kajne? Lahko je pisati, saj vemo, toda kaj pa praksa?

Najprej moramo pomisliti, katere naloge sploh moramo narediti v pripravljalni fazi in kdo bi jim bil kos.

Toda to so šele posamezne opeke, ki jih moramo po vnaprej znanem načrtu vgrajevati ravno na prava mesta v konkurenčni in dobičkonosni stavbi našega poslovanja. Če manjka le ena opeka, se lahko stavba že podira...

Nejko PODOBNIK

Roman Perko dobremu rezultatu naproti

Roman Perko na obisku v Alpini

Svetovni mladinski prvak v klasični kombinaciji Roman Perko je doma iz Kovorja pri Trziču.

Kot veste, nastopa z Alpininimi tekaškimi čevlji, zato se je tokrat oglasil na našem servisu.

Ta devetnajstletni Trzičan je pravi športnik, bolj redkobeseden – pa toliko bolj odločen, kar je za vrhunskega tekmovalca zelo potrebno.

Svojo obetajočo prihodnost je poleg že omenjenega uspeha pokazal še z mnogo bolj obetajočim rezultatom – 5. mestom na svetovnem prvenstvu v Trondheimu.

Prav zanimivo ga je poslušati. Ko se pozanimamo o pretekli sezoni, pravi, da ni pričakoval takih rezultatov, ki pa jih namerava v prihodnosti seveda še izboljšati. Pri tem je posebno važno, da pozna svoje slabosti (npr. tehnika koraka na ravnini). Dobro tudi ve, kako mora ravnati na skakalnici. Če vse to združimo z dobrimi telesnimi zmoglostmi, je pravi občutek lahko odločilen za uspeh.

Že sedaj lahko rečemo, da Roman sodi v razred z Andrejo Gra-

Svetovni mladinski prvak v klasični kombinaciji Roman Perko tekmuje z našimi čevlji

šič in Tomažem Globočnikom (zanimivo, vsi trije so Trzičani).

Kar zadeva naše podjetje, spet izvem, da je zadovoljen z našimi čevlji in z vsem kar mu nudi Alpina.

Lojze OBLAK

Rolerjev letos več

“Proizvodnja rolerjev je tekla vse od novega leta (do srede aprila, ko smo skupaj izdelali okoli 50.000 parov,” pripoveduje vodja oddelka termoplastov Ciril Vidmar.

V tem času smo v začetku izdelovali tudi potniško kolekcijo (okoli 600 parov), s katero pa smo se zamujali veliko več, kot je bilo parov.

Za razliko od lanskega leta, je redna proizvodnja rolerjev letos tekla kar dobro, zlasti zato, ker smo delali rolerje večinoma z lastnim podvozjem. Delo je bilo bolj usklajeno, zakovičenje lažje, posebno še, ker smo sredi marca dobili ustrezen stroj, ki smo ga naročili pri firmi MARK v Avstriji. Odpadlo je tudi vrтанje.

Veliko se je poznalo, da so ljudje dan za dnem delali iste stvari, saj ni bilo toliko menjav. Pri smučarskih čevljih je proizvodnja bolj različna kot je to pri rolerjih. Tako se da vse narediti ceneje in kvalitetneje. Sploh je proizvodnja rolerjev v doslej “mrtvi sezoni” zelo dobra popolnitev proizvodnih zmogljivosti. Posebno to velja, če še ne vemo koliko bo naročil za določene vrste proizvodov, kaj pomeni to v proizvodnji, najbolje ponazarja podatek, da smo v prvih mesecih po novem letu ponavadi delali na eni izmeni, letos pa smo delali v dveh normalnih izmenah.

Za organizirano proizvodnjo je seveda bistvenega pomena dobra oskrba. Tudi s tem ni bilo težav, tudi zato, ker je za rolerje potrebno dosti manj vrst materialov. Težave smo imeli le pri dobavi uvoženih kolesc in nekaterih podvozij, ki jih ne izdelujemo sami.

Seveda je pri rolerjih nekoliko drugačna delitev dela, ker je manj sestavnih delov kot pri smučarskih čevljih. To smo s

Montirati je treba še podvozje – potem pa bo šlo z vso silo

prerazporeditvami reševali znotraj oddelka.

Kako bo naprej, še ne vemo. Kaže, da smo računali, da bomo za Sunshine delali več. Sedaj nam je znano naročilo še 10.000 parov, za drugo pa zaenkrat še ne vemo. Kaže pa, da bomo potem, ko bomo pred koncem leta zaključili s proizvodnjo panacerjev, spet izdelovali rolerje. O številkah danes še ne morem govoriti. Na vsak način pa je ta izmenjava letno-zimske sezone idealna rešitev tudi za našo proizvodnjo.

Mislím pa, da bi se dalo delati še več in zaposliti več ljudi, zlasti v montaži. Pri tem gre v prvi vrsti zato, da imamo jedro dobro izurjenih ljudi na ključnih fazah, na ostalih se delavci lahko hitro priučijo.

Je pa res, da postaja problem tudi v tem, da so stroji že precej izrabljeni; zaradi tega prihaja do okvar in s tem do zastojev v proizvodnji. V mislih imam “Lotus” (stroj za vplivanje šal, ki je stal 14 dni. Še dobro, da smo delali rolerje, sicer bi v montaži lahko prišlo do pomanjkanja sestavnih delov.

Tako mislim, da bi morali nadaljevati z obnavljanjem strojnega parka (lani smo dobili dva stroja), da bi bili kos zahtevam proizvodnje, tako po količini kot po kvaliteti,” je še ugotovil Ciril Vidmar.

N. P.

Iz oddelka termoplastov, kjer izmenoma izdelujejo panacerje in rolerje

Ustanovljen »Roler klub Alpina«

Z ustanovnega občnega zbora Roler kluba Alpina

Strokovni dogovor s Tomažem Globočnikom

Z ustanovnega občnega zbora Roler kluba Alpina

8. aprila se je v Sindikalni dvorani zbralo petindvajset mladih ljudi, vodilnih in drugih strokovnjakov Alpine – in ustanovili so Roler klub Alpina.

Uvodoma je o nalogah kluba, načrtih in organizaciji govoril Stanko Kranjc, ki je postal tudi prvi predsednik.

Prav gotovo je vloga kluba, poleg interesnega združevanja športnikov, tudi v promociji Alpine in zlasti njenega športnega – roler programa.

Že v začetku so se dogovorili, da bodo delovali v treh sekcijah: akrobatski, sekciji za hokej in hitrostno rolanje.

N. P.

Tomaž Globočnik je optimist

Kot je že navada, tekmovalce, ki nastopajo z našimi čevlji, najhitreje prestrežem, ko se oglasijo v naših strokovnih službah, to je v razvoju ali servisu.

Ko je Tomaž ob asistenci naših strokovnjakov končal "pomerjanje" naših modelov, je bilo tudi nekaj časa za pogovor. Takole se je raz-

govoril naš trenutno najboljši biatlonec Tomaž Globočnik:

"Pravzaprav sem z letošnjo sezono kar zadovoljen. Tudi mesta, ki sem jih dosegal v svetovnem pokalu (6., 11., 13. in 19.) so kar v redu. Če k temu dodam, da v svetovnem pokalu tekmujem šele tretje leto, je dejstvo, da sem osemkrat osvojil točke, pa še ostali rezultati so bili do 30. mesta, kar spodbudno.

Sedaj imamo do konca aprila aktivni počitek, temu pa bo sledilo delo po že izdelanem planu, med drugim tudi s temeljitim treningom na Pokljuki.

Če sprašujete o mnogih načrtih za naprej, bi rekel, da je rezultate težko napovedovati. Prav gotovo si želim doseči točke v svetovnem pokalu. Prvenstveno pa seveda razmišljam o olimpijadi, za katero sem normo izpolnil že večkrat; moram pa jo še potrditi.

Pri vseh mojih načrtih ima pomembno vlogo tudi oprema, med drugim tudi čevlji, ki jih izdelujete in s katerimi sem zelo zadovoljen.

Danes sem tukaj, da ugotovim, kako se počutim v novih modelih, da bi vaši strokovnjaki lahko delali naprej. Moram reči, da smo se kar hitro sporazumeli.

Tudi drugače sem zadovoljen s sodelovanjem z Alpino, tako po strokovni plati, kot po načinih sodelovanja. Zlasti z Lojzeto Oblakom sproti razrešujeva vse težave, tako da je vse tako kot mora biti.

Tudi pogodba, ki je povezana z rezultati, je ustrezna..."

Kaj nam še preostane: dobre priprave in dobre rezultate si želimo vsi skupaj še naprej.

N. P.

Direktor programa Franci Kavčič, vodja programa modne obutve Majda Trček in vodja modelirnice Albin Šifrar v pogovoru z našimi partnerji

Iz tradicije v sodobnost

V Kamniku bomo odslej prodajali tudi Alpinino obutev.

Gospa Majda Kobav je namreč v svoji rojstni hiši odprla še pogodbeno prodajalno, kjer bo prodajala le obutev, ki jo bo pošiljala Alpina. Majda Kobav ima v isti hiši že prodajalno otroške obutve Obuti Maček, tako da že ima izkušnje s prodajo obutve. Takole pripoveduje:

"V tej hiši je bila prodajalna obutve že od leta 1932, saj je bil oče čevljar. Po vojni je bila tu prodajalna čevljev še nekaj let, potem pa je prišlo do nacionalizacije. Nekaj časa je bil v tem lokalu vinotoč, od leta 1965 do pred kratkim pa prodajalna Planika. Po letu 1991 (in denacionalizaciji) so tekli pogovori s Planiko, ki pa se ni ogrevala za franšizing. Sama sem odprla prodajalno Obuti Maček.

Kasneje je prišlo do sodelovanja z Alpininimi ljudmi in kar hitro smo se dogovorili. Takoj potem, ko se je izselila Planika, smo začeli s pripravami za prenovitev po načrtih moje sosedice arhitektke. Pri tem smo morali na eni strani upoštevati tako zahteve spomeniškega varstva kot Alpine.

Sama dela je izvajala firma Ipeja, d.o.o. in mislim, da je prodajalna kar v redu.

Moram reči, da so mi pri organizaciji prodajalne veliko pomagali tako direktor Aleš Dolenc, kot Miha Govekar, pa tudi izkušena Vital in Igor iz Žirov in Mira Milanec iz

Prvi par se v Alpini dobi zastoj

Domžal. Tudi moje sodelovanje na poslovodski konferenci mi je prišlo prav.

Kaj naj rečem na koncu? Upam, da bo šlo. Tu so bili Kamničani vedno vajeni kupovati obutev. Alpina ima dobro kolekcijo; tudi s sodelovanjem z odgovornimi ljudmi v vašem podjetju sem zadovoljna. Skrbi me le, ker po tej ulici ni več prometa, v zadnjem času so morali tu zapreti več prodajaln."

Zares, kar dobro kaže, čeprav naj bi v tem delu Kamnik "umiral". Toda izkušeni prodajalci se ne dajo; tudi s primerno reklamo bo naša partnerica skušala spodbuditi prodajo.

Nejko PODOBNIK

Še nekaj besed – potem pa začnemo

Modna rubrika

Smernice za pomlad-poletje 1997

Modne zapovedi za letošnje POMLAD IN POLETJE gredo v tri glavne smeri:

ELEGANCA linije so opriete, malo je detajlov; materiali so mehki, prijazni (svila, jersey, volna, saten, damast, stretch), barve so umirjene (razni odtenki drap tonov, siva, temno rjava, barva konjaka, bela, črna)

ROMANTIKA linije so dolge, mehke, opriete ali frfotajoče; materiali so razne prosojne tkanine, čipke, brokat, šifon; barve so nežni pasteli (roza, modra, lila, zelena, barve pudra) v raznih cvetličnih vzorcih

PISANI VZORCI tu prevladujejo najbolj drzne kombinacije, žive barve, grafični in geometrijski vzorci, črte ozke ali široke; kratka moda, ki je najbolj individualna in svobodna.

ide Babušk

25 let Cola

Petindvajset let je poteklo od takrat, ko se je v nekdanjem prosvetnem domu na Colu zbralo 30 deklet in mehanik, ki so se pred tem usposabljali v Žireh in v Gorenji vasi in začeli z delom. Šeasoma je tu nastal obrat, ki je zlasti napredoval potem, ko je bila leta 1982 odprta nova tovarna. Delo so vodili Martin Klemenčič, Joža Oblak, Franc Frlic, Marjan Špeh, Stane Čar in sedaj Magda Rupnik. Z njimi in z drugimi sem se ob tej priliki tudi pogovarjal.

Prvi vodja obrata Martin Klemenčič

"O, ja, kar dobro se spominjam tistih časov leta 1972," pripoveduje prvi vodja obrata na Colu Martin Klemenčič, ki je do takrat vodil obrat v Gorenji vasi.

"Vsak dan sem se osem mesecev vozil iz Gorenje vasi, preko Žirov, kjer sem naložil material in potem naprej na Col. To je bilo kar naporno; takrat sem bil že v 62. letu.

Res se je 30 deklet pred tem nekaj mesecev priučevalo v Žireh in v Gorenji vasi, toda učiti se je bilo treba neprestano še naprej.

Ob težavah, kako bodo ljudje delali, so bile še druge neprijetnosti. V obratu je zeblo, tudi drugi pogoji so bili slabi. V Žireh nikakor niso hoteli razumeti nekaterih stvari, ki zadevajo vodenje takega dislociranega obrata.

Delavke pa so bile obogljive in ni bilo nobenih ugovorov.

Tako so moji spomini na tiste čase kljub vsemu lepi (in marsikatero solzo sem videl, ko sem odhajal).

Joža Oblak je za delo na Colu skrbela dobra pol leta, potem ko se je upokojil Martin Klemenčič.

O tem Joža obuja spomine:

"Takrat so bili ti kraji precej revni, saj ni bilo dovolj možnosti za zaslužek. Sama sem se dela lotila (od stroja (do vodenja dela. Le inštruk-

torski tečaj sem imela. V obratu je najprej za delo skrbel Martin Klemenčič, midve z Milko pa sva vodili delo vsaka na svoji izmeni. Ko pa je Martin odšel, sem bila odgovorna za delo na Colu. Vsak teden enkrat sva z Mirom Rupnikom odhajala v Žiri po material in na dogovore, ko je šlo za nove faze ali drugačno delo. Takrat je na Col pogosteje prihajal tehnolog Špik.

Sicer je bilo dela kar dovolj: tekaški, škornji, apreski, kakšni salonarji...

Delo na Colu je nekaj časa vodila Joža Oblak

Pogoji dela pa so bili slabi in ni čudno, da so domačini zelo pritiskali za gradnjo nove tovarne, ki jo je Alpina ljubila. Z Milko sva sicer stanovali pri prijaznih ljudeh (Pregljevih).

Iz Žirov so prihajale zahteve: pari, pari. Dekleta pa so delala, kakor so pač znala. Prizadevali smo se tudi, da bi v obratu imeli možnost nasekati kakšen sestavni del, da bi lahko nadomestili slabega. Žiri so bile daleč.

Skratka, na Colu sem bila dobri dve leti in pol in z nekdanjimi sodelavkami se še vedno rada srečam. Želim jim, da še naprej uspešno delajo."

Franc Frlic je vodil obrat dobri dve leti. Tako se spominja tistih časov:

"Bilo je vse hkrati: zaključeval sem šolanje na tehnični šoli, na hitro sem se moral pripravljati za šoferski izpit, kar je bilo nujno, če sem želel to delo opravljati, pa še za šivalnico sem moral nabrati nekaj prakse. Tudi z vodenjem nisem imel izkušenj. Dobesedno "vržen sem bil v vodo"; kar težko je bilo.

Do tedaj sem poznal predvsem sekalnico spodnjih delov v Žireh, kjer sem bil 12 let. Pa mi je rekel Jože Bogataj: "Bo že šlo." In je moralo iti.

V začetku (dokler nisem naredil šoferskega izpita), sem se na Col vozil celo z mopedom.

Na Colu smo delali takrat še v Prosvetnem

domu. Delovni pogoji so bili slabi, ni bilo niti telefona, preko pošte smo težko dobili zveze, malic ni bilo, gneča v oddelku je bila velika.

Delavke pa so bile zelo prizadevne; videlo se je, da se hočejo učiti in tudi dobro delati. Res je trajalo nekaj več časa, da so se vpeljale, ker niso imele dovolj izkušenj, potem pa so delale dobro. Delali smo v glavnem zgornje dele za tekaško obutev in škornje iz velurja za Rusijo. Morda

"Vržen sem bil v vodo," pravi Franc Frlic

nekoliko bolj enostavne izdelave in malo večje serije, ker smo bili od Žirov oddaljeni. Dnevno smo izdelovali 250 (300 parov. Poseben problem je nastal ob menjavah izdelav, ker se je bilo treba ponovno privajati. Takrat je bila tudi kakovost slabša. Potem pa sem poslušal kritike... Toda trudili smo se.

Težava je bila tudi v tem, ker tudi sam nisem dovolj vedel o delu samem. Bil sem bolj koordinator. Še dobro, da sta mojstrici Joža in Milka obvladali delo.

Ljudje v kraju so bili zelo prijazni in so si želeli, da bi nekoč zgradili novo tovarno."

Največji pečat razvoju obrata na Colu pa je nedvomno dal Marjan Špeh. Ne samo zato, ker je vodil obrat najdlje, kar šestnajst let in pol.

Premiki, ki so v ogromnem delu njegova zasluga, so tekli od skromnega obrata v "Prosvetnem domu", kjer ni bilo ne pravih stranišč, ne garderobe, ne telefona, ne malic, preko postopnih priprav na gradnjo, usposabljanje kadrov, do nove tovarne, kjer je na koncu dobilo delo preko 200 ljudi. To je izjemen prispevek k razvoju tovarne in Cola z okolico, saj je bil Marijan zelo komunikativen in je zato v Alpina sodelovala tudi pri razvoju kraja. To so pokazali domačini ob otvoritvi novega obrata, ko so se ganljivo zahvalili svojemu vodji.

V tej stavbi je leta 1972 začel delovati obrat Alpine

“Ves čas, ko sem bil vodja obrata, je bila v zraku zahteva za izgradnjo nove tovarne, kar se je uresničilo ob 10-letnici obrata.

Priprave na gradnjo so konkretno trajale več let. Hkrati smo odprli obrat za usposabljanje novih delavk v Črmem vrhu. Leto za letom so iz teh krajev odhajali na šolanje v Kranj, tako na poklicno, tehnično in višjo šolo.

Tudi na Colu smo imeli oddelek poklicne šole iz Žirov.

Tako je na koncu bilo v obratu že več inženirjev, 16 tehnikov in veliko kvalificiranih ljudi z izkušnjami.

Res pa je, da so gradnjo na Colu pospešile grožnje inšpektorjev, ki so zagrozili z zaprtjem obrata, če ne bomo čimprej izboljšali delovnih pogojev.

Obrat je res ogromno pomenil za razvoj teh krajev. Zaposlilo se je veliko ljudi, ki prej niso imeli nobenih možnosti. Hiše so rasle, kraj se je razvijal, tudi obrat, od tedaj, ko sem nekaj časa na Col vozil celo tovornjak, do tega, da sedaj poseben tovornjak vozi na Col nekajkrat na teden.

Tu je v gneči 70 neizkušenih ljudi do leta 1982, ko je tu dobilo delo preko 130 izkušenih delavcev. Sčasoma je obrat narasel na 220 delavcev.”

Zdelo se nam je prav, da Marjan Špeh še sam pojasnijo svojo vlogo, zato objavljamo tudi njegove spomine (str. 9).

Stane Čar je bil predzadnji vodja obrata.

“V času, ko sem skoraj pet let vodil obrat na Colu, smo izdelovali zelo zahtevne notranje čevlje za smučarske čevlje, poleg tega tudi snowboard obutev, tako notranje čevlje, kakor tudi obutev v celoti. Pa tudi trekking obutev in v zadnjem obdobju tudi rolerje.

Moje načelo je bilo: organizacija, storilnost, kvaliteta. Ob vsakodnevnih problemih se je seveda vse to prepletalo. Včasih je bilo kar nekaj težav z oskrbo z materiali in drugimi sestavnimi deli, kar je vplivalo na doseganje proizvodnega plana. Oddaljenost obrata in vremenske razmere pozimi so terjale še večjo doslednost pri organizaciji in oskrbi.

V gostilni pri Tratniku je Marjan Špeh v začetku poskrbel za toplo malico

Marjan Špeh je vodil obrat več kot 16 let. Med tem časom je tu zrasla sodobna tovarna in zaposlilo se je 220 ljudi

Več kot štiri leta je obrat vodil Stane Čar

Moram reči, da se je obrat v zadnjem času sproti opremljal z novimi stroji, približno tako, kot je bilo planirano in po drugih oddelkih. Tako je sedaj to sodoben obrat, ki mu sicer še marsikaj manjka. Ni še ustreznih klima naprav, tudi

kakšen stroj bi še morali dobiti. Napredovalo pa je ogrevanje.

Kolektiv je sedaj usposobljen za vsako delo, saj je veliko delavcev z dolgoletnimi izkušnjami. Spomniti pa velja, da tu šivajo polizdelke, ki so tudi fizično zelo zahtevni, saj je material kot lubje ali pločevina. Tudi na to ne smemo pozabiti.

Kot vodja obrata sem skušal biti do vseh enak in mislim, da smo vzpostavili kar dobro sodelovanje. Upam, da bodo tudi naprej delali tako dobro.”

Magda Rupnik je prva domačinka, ki vodi

Magda Rupnik je prva domačinka, ki se je lotila zahtevnega vodenja in koordinacije dela na Colu

obrat Alpine na Colu. Takole mi na kratko razloži razmere kar med vožnjo, saj je imela tisti dan v obratu polne roke dela.

“Trenutno nas je tu zaposlenih 186. Izdelujemo notranje čevlje za smučarske čevlje, okrog 1000 parov dnevno jih sešijemo. Poleg tega izdelamo 400 (500 parov zgornjih delov za trekking obutev oz. tekaške čevlje. Ocenjujem, da delo teče kar dobro; to je odvisno tudi od tega, da je proizvodni proces dobro pripravljen in da je oskrba z materialom pravočasna. Želim, da bi obrat še naprej dobro delal, zato pa bi potrebovali tudi nekaj novih strojev; tudi z rezervnimi deli bi morali biti bolj preskrbljeni.

Podobnega mnenja je tudi dolgoletni mehanik **Miro Rupnik**, ki je v obratu že od vsega začetka.

Takole se spominja prvih začetkov:

“Pravzaprav nisem bil najbolj navdušen nad delom tu, saj sem prišel iz nekdanj urejenega in uspešnega Litostroja. Počasi pa sem se privadil.

Moram pa reči, da sem bil v začetku zaposlen po cele dneve; od 6. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

(nadaljevanje na 8. strani)

(nadaljevanje s 7. strani)

Bil sem tudi šofer, tako da sem prevažal delavke na obeh izmenah, vozil v Žiri in po vseh drugih opravkih.

Vmes je bilo treba pripravljati, vzdrževati in popravljati stroje. Bil sem tudi kurjač. Skratka, človek za vse, dokler se mi ni kasneje pridružil še kolega, tako da sedaj delava vsak na svoji izmeni. Seveda se je bilo treba sproti usposablјati za delo vzdrževalca, s pomočjo proizvajalca strojev, ki je organiziral tečaje v Kaiserlauternu.

Dobro se spominjam, kaj vse je bilo treba napraviti, da smo lahko začeli delati v starem obratu in potem v novi tovarni.

Moram reči, da mi ob tem ostaja grenak občutek, da odgovorni včasih ne znajo ceniti

Včasih mora Miro Rupnik posredovati kar takoj

prispevka posameznikov in prihajalo je tudi do prenatrjenih končnih odločitev oz. razporeditev."

Od prvih tridesetih delavcev je v obratu trenutno še 16 "prvoborcev". Le-ti so: Milka Ruš, Joža Trošt, Gabrijela Pregelj, Vera Novak, Miro Rupnik, Irena Likar, Darinka Ipapec, Anica Tominec, Jožica Leskovec, Anica Hladnik, Irena Petrovčič, Ivanka Leban, Zlata Rupnik, Draga Kopal, Sonja Bajec, Frančiška Puc.

Z nekaterimi od teh sem se na hitro tudi pogovoril.

"Hitro je minilo teh petindvajset let," zatrjujejo vsi. "Smo pa veseli tega jubileja. Spomnimo se nemogočih razmer v katerih smo nekoč delali, danes je popolnoma drugače. Delo je urejeno in organizirano, delovni pogoji so dobri. Toda plače so bile nekdanj precej boljše kot so danes. Sedaj so samo zahteve velike, plače pa prenizke, čeprav razumemo, da so časi težki. Sedaj svojim hčeram ne bi priporočali zaposlitev v Alpini. Toda, tako je. Za naprej si želimo, da bi delo dobro teklo, da bi bila Alpina uspešna in da bi več zaslužili."

Nekdanji predsednik sveta krajevne skupnosti Col Ivan Pregelj se ustanavljanja obrata prav tako spominja:

Del delavcev, ki so na Colu že od vsega začetka. Desno vodja obrata Magda Rupnik

"Zvedeli smo, da se Alpina zanima za odprte obrate. To je bil tudi naš interes, manj so bili za to zainteresirani v Ajdovščini, kjer je tedaj manjkalo delavcev. Zato so na občini ugotavljali, da na tem področju za gradnjo take tovarne ni lokacije.

Mi smo ugotovili, da bi Alpina v začetku lahko uredila obrat v šolski telovadnici oz. mladinskem domu (gre za nekdanji Prosvetni dom).

Ljudje so se zbrali v združnem domu, da bi glasovali o tem. Sam sem takrat odigral kar zahtevno posredovalno vlogo: od občine, Alpine do različnih interesov v kraju.

Končno je prišlo do odprtja obrata in posebne pogodbe, na podlagi katere je kasneje prišlo do izgradnje novega obrata.

Moram reči, da je bilo sodelovanje z Alpino ves čas zelo korektno in je v času vodenja Mar-

Ivan Pregelj se je kot predsednik sveta KS na Colu zelo prizadeval za ustanovitev obrata

jana Špeha prerasla v vsestransko sodelovanje Alpine in krajevne skupnosti.

Za kraj in okolico je seveda toliko novih delovnih mest in zaslužek prav tako pomenilo veliko."

Nejko PODOBNIK

Sedanja tovarna na Colu – odprta pred petnajstimi leti

Kadrovske novice za mesec april 1997

V mesecu aprilu sta z delom pričela 2 delavca, prenehali pa so v tem času 4 delavci.

V športni montaži je delo nastopila Barbka Šubic, v oddelku lahko montaže pa Benjamin-Beno Žakelj.

Z delom pa so v tem mesecu prenehali: Danilo Kristan iz lahke montaže, Andrej Bogataj iz oddelka termoplasti, ki sta odšla k vojakom; Tatjana Mohorič iz finančno računovodskega sektorja in Janez Trček iz oddelka brizgane obutve.

Irma DOLENEC

Za letovanje še vedno precej zanimanja

V začetku meseca maja se je iztekel razpis za letovanje v Termah Čatež, Strunjanu, Maredi in Portorožu. Zanimanje je kljub majhni ponudbi še vedno veliko, saj je želja več kot pa je počitniških zmogljivosti (kapacitet). Delavci želijo letovati zlasti v času kolektivnega dopusta, pri tem pa ni možno ugoditi vsem, zaradi že prej navedenih razlogov. Upokojenci se odločajo za letovanje v pred in sezoni.

Kapacitete Alpine ostajajo enake kot prejšnja leta, to so Terme Čatež, Strunjan in Mareda.

V teh krajih smo nekoliko obnovili drobni inventar ter notranjo opremo, v Maredi pa bi bilo potrebno obnoviti celotno stanovanje. Upamo, da nam bo to uspelo še do srede meseca junija.

V Strunjanu in Termah Čatež poteka letovanje vse leto. Terme Čatež so polno zasedene vsaj 10 mesecev, kritična sta le meseca december in januar. Strunjan je postal bolj zanimiv, ko smo poskrbeli za ogrevanje stanovanj, ter Terme Portorož, ki tudi v zimskem času nudijo kopanje. Delavci se

odločajo največkrat za letovanje čez vikend.

Cena za stanovanje pa je zlasti v času pred in posezone zelo ugodna (1.400,00 SIT na dan). V času sezone postavlja ceno Počitniško društvo Škofja Loka in je ista kot lansko leto - 4.500,00 SIT na dan.

Cene v Termah Čatež ostajajo na isti ravni kot lansko leto (sezona 4 DEM oz. 59 DEM na dan, posezona 37 DEM oz. 45 DEM na dan).

(nadaljevanje na 10. strani)

Moji spomini na vodenje obrata na Colu

Obrat na Colu je bil ustanovljen 27. aprila 1972 v Prosvetnem domu, katerega so pred menoj še vodili trije vodje. Delavke, ki so pričele z delom v obratu, so se pred otvoritvijo izobraževale v Alpini in dislociranem obratu v Gorenji vasi.

Mene so za vodjo obrata izbrali 5. maja leta 1975.

Ob mojem prevzemu je bilo na Colu zaposlenih okrog 50 delavk, ki so delale v dveh izmenah, v zelo slabih pogojih. Hala za proizvodnjo je bila dolga 20 metrov in široka 5, visoka pa 2,5 metra, z lesenim stropom. Garderoba, skladišče in prostor za odpadke je bila v prostoru z 10 m² površine. WC je bil v majhnem prizidku, italijanske izvedbe, na počep.

Vse to je name, ko sem prišel iz urejenega delovnega okolja, naredilo porazen vtis; zato sem si najprej najprej zadal nalogo izboljšati delovne pogoje.

Že pred koncem leta 1975 smo podaljšali proizvodni prostor, postavili v prostor proizvodni trak, ki je bil najprej lesen in prizidali garderobne prostore in skladišče. Naslednje leto smo dobili še telefon, da nam ni bilo treba hoditi na 800 metrov oddaljeno pošto.

Moja druga naloga je bila čimprej zaposliti več delavk, istočasno pa usposobiti delavke za več delovnih operacij, da bi bile sposobne izdelovati bolj zahtevne artikle.

Število delavk se je večalo z meseca v mesec, proizvajati smo začeli jermenarje (opanke), nato tekaške, škornje za Rusijo. Leta 1977 pa smo organizirali izdelavo notranjih čevljev za smučarsko obutve.

Z izdelavo notranjih čevljev so se nam, kljub povečanju proizvodnih prostorov in tekočemu traku, ki je bil namenjen za lahko izdelavo, delovni pogoji spet poslabšali (zaradi hlapov lepila in prostorske stiske).

Pri večkratnem obisku občinskega sanitarnega inšpektorja smo bili opozorjeni, da se v takih pogojih proizvodnja notranjih čevljev ne bo mogla nadaljevati. Ob obisku republiške inšpektorice za delo pa smo dobili pisno grožnjo o zaprtju obrata, če ne izboljšamo pogojev dela.

Moram omeniti, da je že ob odprtju obrata bil sklenjen dogovor med občino Ajdovščina, Alpino in KS Col za izgradnjo proizvodne hale, Alpina pa naj bi jo opremila.

S to obljubo in željo so delavke in krajanje živeli že od vsega začetka, vendar do gradnje ni prišlo. Zatorej smo se na nekem zboru delavk, ki smo jih imeli vsak mesec dogovorili, da sami skušamo pridobiti vodilne v Alpini, da razmislijo o gradnji.

Kljub nasprotovanju nekaterih, se nam je naša velika želja leta 1978 uresničila in gradnja obrata se je začela.

Ob mislih na nov obrat sem se odločil, da na Črnem vrhu organiziramo nekakšno priučevanje. Dobili smo prostore v nekdanji gostili pri Pagonu, jih adaptirali in opremili za proizvodnjo. Za začetek smo zaposlili 17 delavk iz kraja in okolice. V času triletno gradnje obrata se je zaposlilo še dodatnih 23 delavk, ki so izdelovale enake izdelke kot na Colu. S širitvijo proizvodnje na dveh lokacijah se je obseg mojega dela, ko sem od začetka vodenja sam s kombiji in celo s tovornjakom prevažal stroje in nasekane gornje dele iz Žirov, še povečal.

Število delavk se je povečalo kar na 120, ki so izdelovale okrog 900-1000 parov notranjih golenic. Istočasno je bilo treba planirati tudi izobraževanje kadrov za nove naloge, ki so nas čakale v novem obratu, ko bo ta zgrajen.

Tako smo v letih 1975-1981 izšolali v Žireh in Kranju okrog 30 delavk, nekaj kvalificiranih in s srednjo tehnično šolo. Seveda s tem izobraževanjem še ni bilo konec; med mojim vodenjem obrata že v novih proizvodnih prostorih, od 1981. do 1991. leta je bilo na Colu v omenjenih šolah še lepo število delavk. Tako smo bili s kadri kar dobro preskrbljeni še za nadaljnje obdobje.

Konec leta 1981 so se nam končno uresničile dolgoletne želje, obrat je bil zgrajen in to za tisto obdobje najsodobnejši, z vsemi prostori, ki sodijo k neki proizvodnji in življenju ob njej.

Moram pa poudariti, da sem bil pri vselitvi in začetku dela v novem obratu zelo razočaran zaradi površne gradnje. Naj omenim samo nekatere: neustrezna peč za centralno kurjavo, odstopal je parket, puščala je streha, odpadali so lijak, odtoki so se mašili, vodovodne cevi so puščale in še več drugih drobnih napak je bilo. Vpraševal sem se, kje je bila dobro plačana nadzorna služba v času gradnje. Omeniti moram tudi sredstva za proizvodnjo, saj razen novega transportnega traku nismo dobili nobenega novega sivalnega stroja, čeravno smo v investicijskem programu planirali 20 novih, ki pa so ostali v Žireh. Tako je proizvodnja v novem obratu potekala s starimi stroji. Kvaliteta pa je morala biti enaka, kot da bi imeli novo opremo.

Tako zame kot kolektiv na Colu se je končalo prvo obdobje in z otvoritvijo obrata 27. aprila 1982. leta se je začelo novo.

Novozgrajeni obrat je omogoča, da pričnemo z dodatnim zaposlovanjem. Istočasno so tudi potrebe za gornjimi deli močno porasle, zato sem moral v kratkem času kupiti še en transportni trak in organizirati sekanje gornjih delov, kar se je leta 1983 tudi uresničilo.

Ob 25-letnici obratovanja na Colu moram poudariti tudi širši pomen le-tega. Alpina je z obratovanjem pridobila lep obrat z dobrimi proizvodnimi kapacitetami in pridnimi ljudmi. Sam kraj pa je pridobil največ. Namreč, s tem obratom se je na Colu in bližnji okolici začelo novo obdobje: Zasluge lepega števila ženske populacije, istočasno pa je Alpina tudi v samem kraju marsikaj pomagala zgraditi, npr.: vodovod, asfaltiranje kraja, pomoč gasilcem. Ni pa to vse; s tem sta si sedanja in bodoča generacija pridobila vir zasluga še za bodoče rodove.

Na koncu mojih spominov na vodenje obrata na Colu ne morem, da ne bi opisal tudi svojih vtisov in občutkov iz tega kar predolgega obdobja, več kot 16 let dela in življenja med delavkami in krajanje.

Ob odhodu na novo delovno dolžnost v Alpino sem s seboj s Cola odnesel tudi grenak priokus, da nekaj delavk ni znalo ceniti mojega prizadevanja in dela v času mojega vodenja obrata.

Kljub temu sem v sebi trdno prepričan, da moje delo ni bilo zaman in da lahko mirno uživam zaslužen pokojnino.

Kolektivna na Colu in Alpini želim ob 25(letnici Cola in 50(letnici tovarne še obilo sreče in delovnih uspehov.

Marjan ŠPEH

(nadaljevanje z 9. strani)

zainteresirani se lahko vpišejo za obdobje do konca letošnjega leta.

Kot sem že omenila, nameravamo obnoviti stanovanje v Maredi. Prav zato smo ceno nekoliko povišali in jo postavili na isto raven kot v Strunjanu in Čatežu. Razlog za povišanje cene je tudi v tem, da bo v letošnjem letu prvič v pogodbeni ceni všteta tudi karta za kopanje na novo urejenem kopalšču kampa.

Letovanje ostaja ena od redkih ugodnosti oz. popestritev, ki jih podjetje omogoča svojim delavcem in upokojencem, ki jih prijazno vabimo, da se nam pridružijo. Cene so zmerne, je možnost plačila na tri obroke, razdalje do počitniških krajev pa so majhne, kar mnogim našim delavcem zelo ustreza.

Ko bomo dobili regres, bo odločitev o tem, kam in kako na dopust precej lažja.

Mihaela OBLAK

Cirilu Bogataju v slovo

V prvi polovici meseca aprila smo izrekli poslednje slovo našemu upoko-

jencu in nekdanjemu delavcu Cirilu Bogataju z Delavske ulice, rojenemu leta 1917.

Ciril Bogataj je svojo delovno pot v Alpini pričel 1948. leta kot čevljarški pomočnik. Večino delovne dobe v Alpini je opravljal normirana dela v montažnih oddelkih, le zadnja leta pred upokojitvijo je bil razporejen na odpravo ozkih grl.

Upokojil se je julija leta 1977.

Sedaj našega upokojenca Cirila Bogataja ni več med nami, odšel je za vedno. Vsi ki smo ga poznali in cenili njegovo delo, se ga bomo spominjali kot vestnega in dobrega delavca.

V slovo Viljemu Prosenu

V aprilu smo se poslovili od našega dolgoletnega delavca in upokojenca Viljema Prosenca, rojenega leta 1930.

Viljem Prosen je končal obrtno šolo in pričel delati v Alpini oktobra leta 1953. Delal je v montažnih oddelkih na različnih fazah, kjer so se stalno pojavljale nove zahteve po znanju in spretnostih v čevljarškem poklicu. Kot vsakdo izmed nas, se je v življenju spopadal z različnimi življenjskimi preizkušanjami, počasi ga je začelo opominjati tudi zdravje, tako da je bil januarja leta 1985 invalidsko upokojen.

Ob njegovi smrti sočustvujemo z domačimi in jim izrekamo globoko sožalje. Vsi, ki smo Viljema Prosenca poznali, ga bomo ohranili v dobrem in trajnem spominu.

Brez denarja ne bo napredka

Kljub poškodbam so bili skakalci v pretekli sezoni uspešni

V pretekli sezoni je od članov smučarskega skakalnega kluba Alpina najvidnejše rezultate dosegel Marko Bogataj, s točkami v svetovnem in medcelinskem pokalu (najboljše 5. mesto), in drugim mestom na državnem prvenstvu na srednji skakalnici in osvojil prvo medaljo na državnih prvenstvih za klub.

Jure Kosmač je blestel v Alpskem pokalu, z najboljšim 4. mestom, in osvojeno zlato medaljo na državnem prvenstvu med mladinci v nordijski kombinaciji. Na državnem prvenstvu sta dosegla kolajni tudi Davorin Stanonik, ki je bil na začetku sezone poškodovan, in Jernej Pisk.

Simon Šturm – njegov najboljši rezultat je 7. mesto med mladinci. S tekmovalcem sta bila izločena ali sta tekmovala zelo malo zaradi poškodb in boleznih Miha Albreht in Gašper Poljanšek.

Med mlajšimi so naravnost blesteli:

Jaka Oblak, ki je zmagal na državnem prvenstvu in osvojil pokal Slovenije pri dečkih do 11. leta.

Gašper Mlinar je državni prvak, osvojil je 1. mesto v skupni razvrstitvi pokala Slovenije med dečki do 12 let.

Velik napredek je v pretekli sezoni napravil Tadej Vegelj, ki je osvojil 5. mesto v skupni razvrstitvi

pokala, medtem ko je Jure Kumer (po lanskih večjih uspehih) osvojil 7. mesto.

Robi Klemenčič je med dečki do 13 let osvojil končno 7. mesto.

Točke v pokalu sta osvajala tudi Denis Modic in Sašo Pečelin, ki sta v tekmovalstvu za pokal zasedla 17. oziroma 23. mesto med 70 skakalci med dečki do 11 let.

Med najmlajšimi sta bila najboljša Goran Gligorevič z 12. mestom in Miha Bernik na 23. mestu.

Skupno smo osvojili in zadržali 4. mesto v državi v solo skokih. V nordijski kombinaciji pa 5. mesto, saj najmlajših v tej sezoni še nismo vključili v to panogo.

Planiranje treningov za naslednjo sezono 1997/98 in priprava tekmovalcev bo zaradi visokih stroškov najemnin skakalnic in vlečnic skromna, saj so na voljo skromna finančna sredstva. Vedeti moramo, da center v Beljaku omogoča res kvalitetno vadbo; vendar tja s praznim žepom ne moreš. Ljubljana, Kranj in Velenje pa omogočajo le majhno število skokov. Če želimo slediti razvoju in omogočiti tekmovalcem kvalitetno delo – to si pa nedvomno po teh uspehih zaslužijo – bo potrebno v klubu najti denar za nemoteno delo trenerja in tekmovalcev.

Janez POLJANŠEK

Za ena, za dva, za tri, koš, koš, koš... – "dejmo, Žiri"

Tako smo skandirali v hali Tivoli v Ljubljani. Na parketu so zopet Žirovci in na drugi strani bojevitih nasprotniki – že v finalu. Naši košarkarji so igrali na zaključku finala šolske košarkarske lige (ŠKL) s košarkarji iz Gorenje vasi.

Vsi, ki spremljamo ŠKL, vemo, da igrajo izmenično dekleta in fantje. Obe ekipi se borita za skupen uspeh. Tako fantje kot dekleta so borbeni in vztrajni v boju pod košem, saj jim ni vseeno kakšen bo rezultat. Seveda pa je dober rezultat odvisen tudi od vadbe. Tako imajo naši košarkarji redne treninge, ki niso tako preprosti, saj morajo pridobiti znanje in kondicijo. Zato moramo za uspehe pohvaliti tudi trenerje: Bogdana Erznoknika in Polono Maček ter Tadeja Rutarja, saj brez njihovega vodstva in skrbnega dela tudi ne bi bilo rezultatov. Košarkarji v ŠKL so torej dosegli največ in osvojili prvo mesto in tako dokazali, da so res najboljši. Najbrž je tudi glasno navijanje v Tivoliju pripomoglo, da je bilo vzdušje pravo in lahko bi rekli, da se kaj takega težko ponovi.

Poleg košarkarjev pa v ŠKL sodeluje še kopica drugih učencev.

Naša mlada navijaška skupina spremlja naše košarkarje na vseh tekmah in jih spodbuja pri igri, predvsem pa pri metu na koš, ki naj bi bil čim boljši. Navijačice so letos že pokazale, da so v zelo kratkem času veliko napredovale, saj so se uvrstile med deset najboljših navijaških skupin v državi, kar ni tako preprosto. Njihova mentorica Adelina Poljanšek je z učenkami in uspehom zadovoljna. Pomembno je, da navijačice na parketu tudi uživajo v navijanju. Tudi njihov nastop na zaključku finala je dokazal, da so vedno boljše.

BOMBE – plesna skupina pod vodstvom Mine Kavčič – je bila uspešna že lansko leto, saj so bile državne prvakinja. Tako je bil njihov nastop letos še težji, saj so želele ubraniti naslov najboljših. Plesalke so vesele in srečne, da lahko pokažejo svoje znanje, kar jim je tudi uspelo. Še vedno pa iščejo kaj novega, izvirnega.

FOTOGRAFI – pomemben člen v verigi ŠKL. Naši mladi fotografi se uredijo v fotografiranju različnih motivov in

Razstava ob 70-letnici Jožeta Peternelja

V okviru praznovanja 50-letnice Alpine so 9. maja v Galeriji Svoboda odprli razstavo slik Jožeta Peternelja – Mausarja.

Zbralo se je veliko ljudi, ki so si z zanimanjem ogledali bogato razstavo našega nekdanjega sodelavca in prisluhnili predstavitvi del in kulturnemu programu.

Razstavljeni dela je predstavil dr. Zoran Kržišnik, umetnostni zgodovinar in kritik. Zoran Kržišnik je v predstavitvenem katalogu o avtor-

ju in njegovih delih med drugim zapisal:

“Ponovno in ponovno prepoznavamo njegov domači žirovski kot, ne, kakršen se kaže danes, temveč tisti, kakršnega je zapisala umetnikova roka, njegov spomin, njegovo prvo, otroško doživljanje, podprto s pripovedno tradicijo. Četudi je izvedba spretna, lahko bi rekli pretanjena, izrazito prikupna očesu, je v slikah prizadetega rojaka, ki

(nadaljevanje na 12. strani)

Jože Peternelj – Mausar ob globusu, kjer je z bučkami zaznamoval mesta svojih razstav po svetu

Tudi navijačice so pripomogle k uspehu

Plesna skupina Bombe, z mentorico Mino Kavčič, je spet najboljša

Skupne ekipe košarkaric in košarkarjev osnovne šole Žiri – s trenerji in ravnateljem

prizorov na igrišču in ob njem. Da njihove fotografije niso kar tako, dokazujejo s tem, ker so zmagali v skupini fotografskih krožkov, torej zasedli prvo mesto. Omeniti moramo, da so tudi trije fotografi prijeli priznanja za prva tri mesta med posamezniki. Njihov mentor Marjan Kočevar je zaslužen tudi zato, da si na televiziji lahko ogledamo video posnetke tekem. Tako si je tudi video krožek prislužil prvo mesto med tovrstnimi krožki.

Tu so še novinarji, ki želijo vse zabeležiti in posredovati javnosti, da bi tudi drugi spoznali, da na šoli poleg rednega dela poteka še precej dejavnosti, ki jih tudi ne kaže zanemariti, saj so del vzgoje mladih in želja, da bi jim šport ostal vedno v srcu in bi čutili potrebo po rekreaciji tudi, ko odrastejo. Novinarski krožek pa si je prislužil drugo mesto med novinarskimi krožki.

Po vsem, kar smo našli, ni prav nič nenavadnega, da smo najboljša šola v ŠKL. Prejeli smo torej prehodni pokal, na katerega smo zelo ponosni, saj je dokaz, da naše delo rodi sadove. Hvala vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k lepim uspehom naše šole.

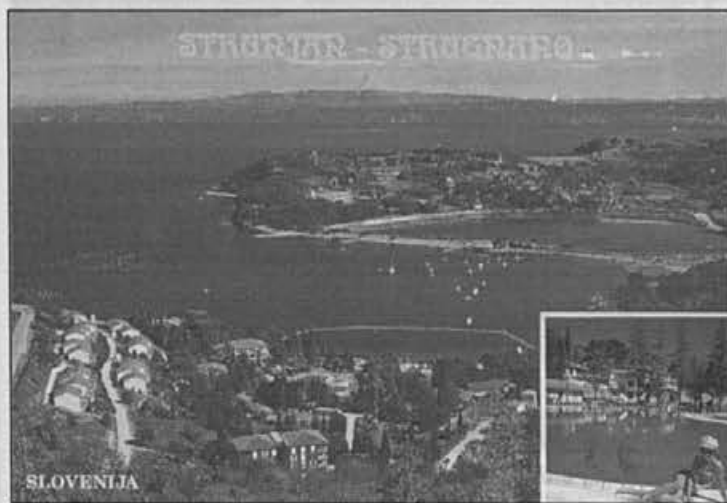
Barbara PETERNEL,
OŠ Žiri

Sodobna organizacija dela v obratu na Colu

Mirko Mlinar in sovaščani pri pospravljanju sosedove senožeti

SLOVENIJA

Strunjan – priljubljeno letovišče naših delavcev

(nadaljevanje z 11. strani)

sanja celovitejšo, človeku bližjo zemljo, grudo, ki daje plodove kot vračilo za trud in garanje, toda kot ljubeča, četudi zahtevna mati, ne kot predmet, prikladen za izkoriščanje, ki mu velja grobo znanstveno iztrgati vse, kar je zmožen dati. Prav v tem je za človeka, ki ga še ni do kraja omamil stehinizirani, mehanizirani način življenja s konfekcijskimi cilji in željami, čar avtorjeve – in seveda tudi vsakršne – "naive", ki se je pogosto oklepa kot rešilne bilke v prevladujočem vrtinčastem toku napredka, ki nas žene k neznanim in nemara za človeka pogosto napačnim, pogubnim bregovom. Se pač oklepamo znanega, tudi če se je dejansko že izmaknilo v predele spominov in sanj.

In kako se vse to zrcali v umetnosti Jožeta Peternelja? Lahko bi rekli v teh konstantah, elementih njegove ustvarjalnosti: zemlja, nebo in človek. Zemlja kot navdihnjena ustvarjalnica pripovedke o smo-

trnem nerefektiranem človeškem obstoju: kot oder, na katerem se odvija vse, kar je v človeškem obstoju pomembnega; od rojstva do smrti, od svatovske pesmi do žalostinke.

Posebno pozornost nam vzbuja Peterneljeva klena domišljija, ki ga je trda narava naučila računati tudi z grobstvo življenja in mu je hkrati ista narava nasula tudi obilje lepote, da ga uravnoveša s temi trdotami, da si celo v sanjah in hrepenenju zakoliči svet s sprejemljivimi resničnostmi.

Jože Peternelj sega v ustvarjalnost ne samo s čopičem, ampak tudi z besedo, gotovo se zaveda, da oživlja in slika sanje in našo nostalgijo za odhajajočim, izgubljenim. To nas ne moti, saj so tudi sanje naša resničnost, ki nam pogosto pomaga obstajati."

Razstavo si lahko ogledate še do 25. maja ob sobotah in nedeljah.

N. P.

BOLJŠA CESTA TUDI V RAVNE

Pet domačij štejejo Ravne pri Žireh, pa so se lotili temeljite prenove prometne povezave z glavno cesto proti Žirem.

Zaenkrat gre za kilometerski odsek, s 5 metrov široko traso, kjer bodo kasneje (v nekaj letih) položili 3,6 metrov široko asfaltno cesto. To bo ogromno pomenilo za to vasico, posebno še, ker nameravajo izboljšati cesto tudi skozi vas in potem proti Dolam. Vse skupaj bo trajalo kakih pet, šest let.

"Seveda pa je to zelo drago, saj letno prispevamo po 1.000 nemških mark na hišo, pa še vsak zaposlen prav tako po 1000 mark na leto.

Sodelujeta tudi dva, ki imata tu vikende; posebno eden od teh ima veliko zasluga za to gradnjo.

Računamo tudi na sodelovanje občine Žiri, zelo prav pa bi nam prišel še kak sponzor," je še zatrdil Mirko Mlinar.

N. P.

Mehanizacija, pridne roke in veliko denarja – pa je cesta

Kolofon

«DELO ŽIVLJENJE» je glasilo Alpine Žiri. Ureja ga uredniški odbor: Jana Eržnožnik, Ivo Pivk, Tanja Mohorič, Slavko Kristan, Jožica Kacin, Silva Pivk, Nejko Podobnik – glavni in odgovorni urednik. Naklada: 2.400 izvodov. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj